

G E H E I M

BESLUIT TOT OPHEFFING VAN DE EVC-1958.

Op het 19e partijcongres van de CPN, dat van 26 t/m 29 december 1958 te Amsterdam werd gehouden, stelde Paul de GROOT in zijn congresrede "het werk in de vakbeweging" aan de orde. Hij zeide dat de aaneensluiting van de communistische en socialistische arbeiders in de vakbeweging het antwoord zou moeten zijn op het offensief van de reactie.

In dit verband kwam hij tot de uitspraak dat alleen hij communist is, die niet alleen lid is van de partij, maar ook van een organisatie waarin zich de massa bevindt, in de eerste plaats een vakorganisatie.

Zoals bekend is Paul de GROOT reeds geruime tijd van oordeel dat de EVC-1958 - wegens haar geringe aanhang - niet meer voldoet aan de norm die communisten aan het begrip "massa-organisatie" aanleggen. Naar communistische opvatting kan eerst met recht oij een vakverbond als het NVV van "massa-organisatie" worden gesproken. Het partijbestuur van de CPN heeft de laatste tijd steeds bij de leiding van de EVC-1958 aangedrongen op het overgaan van de EVC-leden naar het NVV. Inderdaad heeft de EVC - zij het min of meer lukraak - in die richting gewerkt, echter zonder dat dit veel resultaat heeft opgeleverd.

Teneinde de pogingen tot infiltratie van het NVV met meer kracht te kunnen doorzetten, heeft de partijleiding van de CPN (hiertoe geïnspireerd door Paul de GROOT) thans besloten tot opheffing van de EVC-1958.

Tijdens een zitting van het secretariaat der EVC-1958 op 16 september jl. bracht voorzitter Wessel HARTOG een voorstel ter tafel dat de uiteindelijke liquidatie van de EVC-1958 beoogt.

Zijn voorstel behelsde de 3 volgende punten:

1. De EVC-1958 wordt omgevormd tot een centrum van waaruit verschillende voorlichtingsbladen voor de arbeiders worden uitgegeven.
2. Het verbondsbestuur van de EVC-1958 richt een oproep tot alle leden van de aangesloten bonden om lid te worden van het NVV.
3. Binnen korte tijd wordt een buitengewoon congres gehouden waar de punten 1 en 2 aan de orde worden gesteld.

G E H E I M

HARTOG verklaarde desgevraagd dat hij hierover reeds vooroverleg had gepleegd. Hoewel hij in het midden liet met wie dit was geschied, is het duidelijk dat hij doelde op de leiding van de CPN.

Enkele leden van het uit 5 man bestaande secretariaat der EVC-1958 uitten wel enige bedenkingen; niettemin werd besloten de kwestie voor te leggen aan het partijbestuur van de CPN.

Twee dagen later - 18 september 1959 - vond te Zaandam een gemeenschappelijke bijeenkomst plaats van het partijbestuur der CPN en het verbondsbestuur van de EVC-1958. Bij de bespreking van het voorstel van W. HARTOG, verklaarde Paul de GROOT dat er in Nederland geen eigen taak voor een communistische vakcentrale bestaat en dat de huidige verdeeldheid op vakbewegingsgebied daarom waanzin was. Hij vond het bestaan van de EVC-1958 een rem bij het herstellen van het contact tussen communisten en de massa. De leden van het partijbestuur der CPN namen vervolgens het voorstel van HARTOG met algemene stemmen aan.

De aanwezigen werd op het hart gedrukt er voor te zorgen dat niet zou uitlekken dat het partijbestuur zijn fiat aan het voorstel van HARTOG had gegeven. Naar buiten moest de zaak worden voorgesteld als voortgekomen uit een initiatief van de EVC-1958-leiding zelve.

Besloten werd nog dat het buitengewone EVC-1958-congres op 19 en 20 december 1959 moest worden gehouden. Dit zou worden voorafgegaan - of mogelijk worden gevolgd - door een partijconferentie van de CPN.

Het EVC-1958-secretariaat riep voor zaterdag 19 en zondag 20 september een algemene hoofdbesturen-vergadering bijeen, welke in het communistische partijgebouw Felix Meritis te Amsterdam werd gehouden. Deze werd bijgewoond door circa 100 bestuurders van de aangesloten bedrijfsbonden. W. HARTOG gaf dezelfde uiteenzetting als een dag tevoren op de gecombineerde vergadering van CPN en EVC-1958. Zijn voorstel, zo verklaarde hij, behelst omvorming van de EVC-1958 tot een centrum, bestaande uit de beste kameraden. De organisatie van het bureau rechtsoijstand zou moeten worden veroeterd. Er moet naar worden gestreefd met het NVV tot onderhandelingen te komen om zo mogelijk plaatselijke afdelingen van de EVC-1958 in hun geheel naar het NVV

G E H E I M

te doen overgaan. Wie niet door het NVV wordt geaccepteerd, blijft voor het centrum werken. Dit centrum zal pas worden opgeheven "als de vakbondsdemocratie in het NVV is hersteld". Tot het buitengewoon congres zal de huidige situatie blijven bestaan, intussen zullen de nieuwe plannen onder de arbeiders worden gepropageerd.

Een meerderheid van de bestuurders, die aan de discussie deelnamen, schaarde zich achter HARTOG. Sommigen van hen lieten de meest optimistische en zelfverzekerde geluiden horen. Daarvan volgt hier een kleine bloemlezing:

- Bij aanvaarding van de voorstellen gaan we met reuzesprongen vooruit en zullen we de grootste machtsconcentratie vormen die de geschiedenis van de vakbeweging ooit heeft gekend. - De rechtse leiders van het NVV krijgen nog heel wat van ons te verduren; ze moeten er allemaal uit. - Het ledental van het NVV loopt onrustbarend terug. Als wij niet snel ingrijpen, zal het NVV te gronde gaan. - Treden wij niet op als beschermers van het NVV, dan gaat dit naar de bliksem!

Verschillende bestuurders gaven er echter blijk van een dergelijke overdreven optimistische visie niet te kunnen volgen. Zij verklaarden geen vertrouwen in de uitgestippelde koers te hebben en wezen er op dat het NVV communisten uit zijn rijen weert. Zelfs al zou het NVV de deuren openzetten dan nog zouden vele leden van de EVC-1958 niet tot deze organisatie willen toetreden. De havenarbeiders te Rotterdam b.v. zouden veeleer aansluiting zoeken bij het OVB. De vrees werd geuit dat een algemene oproep tot aansluiting bij het NVV, alleen een bedanken voor de EVC tot gevolg zou hebben.

In zijn beantwoording van de discussie zeide HARTOG o.m. nog dat het uit te geven voorlichtingsorgaan in een oplage van 75000 exemplaren zou moeten verschijnen. Hij wees er tenslotte nog op dat zijn voorstel geen opheffing, doch een "omvorming" van de EVC-1958 betekende.

Bij handopsteken werd het voorstel van HARTOG daarna met zeer grote meerderheid aangenomen.

23 september 1959

G E H E I M